
Konsekvenser af kontanthjælpsloftet

- i forhold til integration på arbejdsmarkedet af mennesker med nedsat arbejdsevne og incitament til at arbejde

Torben Tranæs

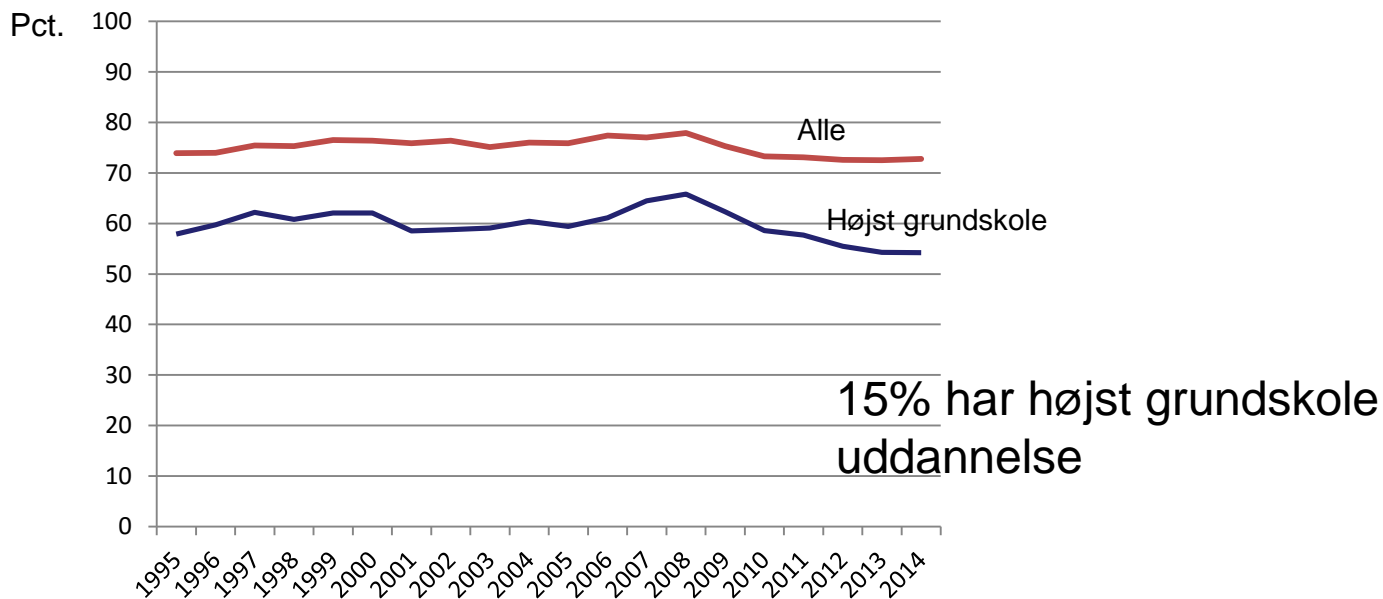
SFI

– Det nationale Forskningscenter for Velfærd

De Lavtuddannede er bag efter ....

Beskæftigelsesgraden blandt personer i befolkningen 15-64 år. 1995-2014

Hvorfor? Hvad er problemet?

Lav beskæftigelse skyldes ...

- Manglende tilbud og muligheder
- Manglende kvalifikationer
- Svage økonomiske incitamenter
- Øv. barrierer

Så hvor trykker skoen?

Hvor er effekten størst af at gøre (mere) noget?

Matcher kvalifikationerne ikke en løn svarende til det sociale sikkerhedsnet ender man ofte udenfor arbejdsmarkedet

Økonomiske incitamenter er helt centrale for beskæftigelsen – sætter rammerne

Derfor er lavere ydelser ofte i fokus:

To effekter: nogen i beskæftigelse og nogen for lavere indkomst

Hvilke indsatser HAR virket?

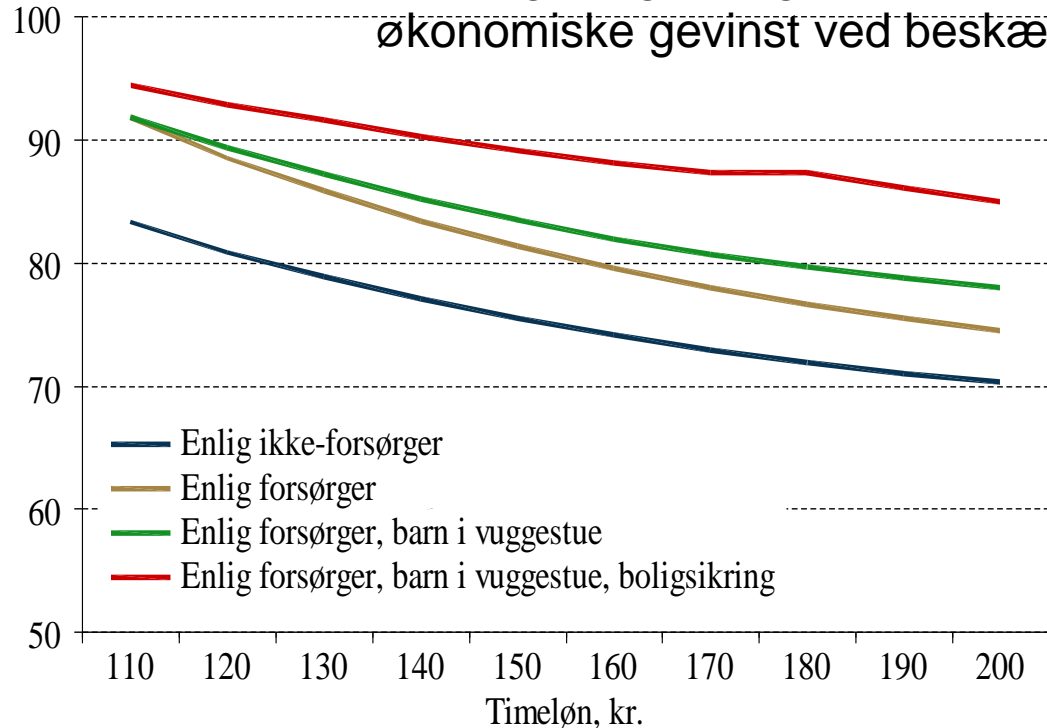
Indsatser på kontanthjælpsområdet (lavere ydelse):

- Starthjælp/introduktionsydelse (RFF, Århus Universitet)
  - Flere i arbejde, hurtigere
- Kontanthjælpsloftet i 00'erne (evalueret af SFI)
  - Ikke flere der søgte job og ikke flere i arbejde
  - De der søgte job i forvejen, søgte (lidt) mere intensivt
- 300-timers reglen (evalueret af SFI, Aalborg Universitet)
  - Flere i job; både truslen og selve sanktionen virker. Truslen overvejende i kommuner som ydede ekstra støtte
- Kontanthjælpsreformen fra 2014 (evalueret af DØR)
  - 1.600-2.600 ekstra i job (lavere ydelse + uddannelsespålæg)

Det nye kontanthjælpsloft

Deltagelsesskatten Pct.
Den del af indkomststigning ved at komme i job, som man ar til forbrug

Børn og boligsikring mindsker den økonomiske gevinst ved beskæftigelse

Job effekt;
Regeringen vurderer job-effekten som beskeden: 700 ekstra i (fultids)job, og ca. 30.000 bliver berørt, dvs. en effekt på 2,5%

- Kun få egentlige effektanalyser, og med få undtagelser finder de ingen eller negativ effekt

Dog fandt Koch-Udvalget empirisk støtte til en indsats som

1. Er tværfaglig og virksomhedsrettet
2. Kombineres med andre indsatser: mentor støtte, psykiatrisk behandling, misbrugsbehandling, mv.

Men igen – effekterne vurderes at være beskedne, ca. 1-3 % på den strukturelle beskæftigelse.

Hvorfor?

Personlige egenskaber og præferencer har stor betydning for om man gør brug af sine muligheder og om man udnytter sine evner

Egenskaber som

- Initiativ og 'parathed', risikovillighed, tålmodighed, selvtillid, og opfattelsen af hvem der styrer ens liv
- Social afstand

Institutionelle forhold som

- Lovgivning
- Normer, kulturelle mønstre
- Overenskomster

Dette er barrierer – gør at der er forskel mellem de formelle muligheder og de reelle/realiserede muligheder

Konklusion

- Mange (formelle) muligheder og 'tilbud' i Danmark
- De økonomiske incitamerter er blevet skærpet jævnlgt – senest med integrationsydelsen og et nyt kontanthjælpsloft

For de lavtuddannede, som (stadig) er med:

- Kvalifikationerne er generelt ok, men hvil ikke på laurbærrene

For de mest udsatte:

- Personlige og institutionelle barrierer er (pt) den største forhindring
- Skal de skærpede økonomiske incitamerter virke skal der ryddes barrierer af vejen